

Spørgsmål og svar om undtagelser til konditionalitet

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, den 3. marts 2026

Der er fra begyndelsen af 2026 indført ændringer til reglerne om, hvornår landbrugere skal kontrolleres og sanktioneres for overtrædelser af konditionalitet. Der er tale om lempelser for mindre landbrugere og økologer samt korrektioner til allerede gældende undtagelser. Ændringerne har affødt en række spørgsmål, som vil blive søgt besvaret i det følgende.

Ad den generelle 10 hektar-undtagelse fra kontrol og sanktioner

Siden 2024 har mindre bedrifter med op til 10 hektar *indberettet landbrugsareal* været undtaget fra kontrol og sanktioner under konditionalitet. Denne undtagelse er fra 2026 justeret, sådan at undtagelsen fra kontrol og sanktioner nu gælder for bedrifter med op til 10 hektar *ansøgt areal under de ordninger, der er omfattet af konditionalitet*.

- **Hvad er årsagen til justeringen?**

Ændringen skyldes ifølge EU-forordningen tekniske begrænsninger for beregningen af landbrugsarealer i tilskudsansøgninger, for eksempel fordi landskabstræk på arealerne varierer i størrelse over tid.

- **Hvilke arealer medregnes i opgørelsen?**

Undtagelsen fra kontrol og sanktioner gælder, hvis der i din tilskudsansøgning samlet ikke er angivet et areal over 10 hektar som berettiget til de former for tilskud, som er omfattet af konditionalitet. Du kan se, hvilke typer tilskud der er omfattet af social konditionalitet i afsnit 1.2 i vejledningerne om konditionalitet.

[Du kan finde vejledningerne om konditionalitet her.](#)

- **Hvad er betydningen af, at jeg er undtaget fra kontrol og sanktioner, men ikke fra reglerne om konditionalitet som sådan?**

Undtagelsen ændrer ikke på, at du skal overholde reglerne i den lovgivning, som er omfattet af konditionalitet, herunder de regler om bl.a. gødskning, naturbeskyttelse og dyrevelfærd, der er omfattet af konditionalitet som såkaldte lovgivningsbestemte forvaltningskrav. Overtrædelse af disse regler kan efter omstændighederne medføre strafferetlige sanktioner.

Konditionalitet omfatter herudover GLM-kravene, der gælder for modtagere af landbrugsstøtte og kan sanktioneres med støttenedsættelser. Selvom du er undtaget fra kontrol og sanktioner under konditionalitet, er du fortsat omfattet af GLM-reglerne, og overholdelse af GLM-reglerne kan udgøre et grundlæggende krav (baseline), som du skal opfylde under specifikke tilskudsordninger. Du vil i givet fald kunne læse nærmere herom i vejledningerne om de pågældende tilskudsordninger.

Opfyldelse af GLM 10 udgør eksempelvis et kriterie for tilskud under bio-ordningen "tilskud til midlertidig ekstensivering" i 2026.

Ad 30 hektar-undtagelsen fra GLM 7 om afgrøderotation

Som noget nyt er landbrugere med op til 30 hektar indberettet landbrugsareal på deres bedrift fritaget fra kontrol og sanktioner for overtrædelser af GLM 7 om afgrøderotation.

- **Hvilke arealer medregnes i opgørelsen?**

Undtagelsen fra kontrol og sanktioner med hensyn til GLM 7 gælder, hvis der i din tilskudsansøgning samlet ikke er indberettet et landbrugsareal på over 30 hektar.

[Du kan se, hvilke afgrødekoder der indgår som landbrugsarealer, i oversigten over afgrødekoder her.](#)

- **Hvad indebærer undtagelsen?**

Alle bedrifter med op til 30 hektar indberettet landbrugsareal skal ikke kontrolleres og sanktioneres for overtrædelse af GLM 7. Opfylder du 30 hektar-betingelsen, vil det ikke føre til yderligere sagsbehandling, hvis din indberetning af afgrødekoder viser, at du ikke overholder GLM 7. Dette gælder både delkravet om årligt sædskifte på 35 pct. af omdriftsarealet og delkravet vedrørende forbud mod dyrkning af samme afgrødekategori på samme omdriftsareal mere end tre kalenderår i træk.

- **Hvorfor siger fællesskema, at jeg risikerer sanktioner for manglende opfyldelse af GLM 7?**

Hvis du opfylder 30 hektar-betingelsen, kan du se bort fra meddelelsen i Fællesskema om, at du ved at fortsætte med at indsende din ansøgning risikerer at blive sanktioneret med et støttetæk på mindst 15 pct. for en forsætlig overtrædelse af GLM 7. Du skal dog skrive en bemærkning for at kunne sende dit fællesskema ind, og du kan med fordel oplyse, at du opfylder 30 hektar-betingelsen under GLM 7 - især hvis dit indberettede landbrugsareal er lige omkring 30 ha.

Fællesskemaet er bygget ud fra, hvilke regler du er omfattet af, og tager således ikke stilling til, om du er fritaget fra kontrol og sanktioner for overtrædelse af disse regler. Grundet den sene gennemførelse af den nye 30 hektar-undtagelse tager meddelelsen i fællesskema desværre ikke højde for undtagelsen. SGAV forventer at tilføje tekst herom senest til 2027.

- **Hvordan forholder 30 hektar-undtagelsen sig til de øvrige undtagelser fra GLM 7 og konditionalitet?**

Undtagelsen fra kontrol og sanktioner for bedrifter med op til 30 hektar landbrugsareal berører ikke andre undtagelser i konditionalitetssystemet.

Bedrifter med op til 10 hektar omdriftsareal er således fortsat helt undtaget fra GLM 7. Ligeledes gælder undtagelserne for bedrifter med mere end 75 pct. græs m.v. uændret. Desuden gælder ved siden af 30 hektar-undtagelsen den ovenfor beskrevne generelle 10 hektar-undtagelse mht. kontrol og sanktioner under hele konditionalitet samt den særlige regel for økologer, som er beskrevet nedenfor.

Ad reglen om, at økologer anses for at opfylde GLM 1 samt GLM 3-7

En ny regel fastsætter, at landbrugere, der er certificeret efter økologiforordningen¹, anses for at overholde GLM-norm 1, 3, 4, 5, 6 og 7. Dette gælder på økologiske arealer og på arealer under omlægning til økologi.

- **Hvornår er du som landbruger omfattet af "anses for at opfylde"-reglen for økologer?**

Du anses per automatik for at overholde de nævnte GLM-regler fra den dato, hvor du er certificeret i henhold til økologireglerne. Dette gælder på de arealer, som du allerede har omlagt til økologi, og på de arealer, som du har anmeldt som under omlægning til økologi i økologiskemaet.

Så længe, at du ikke har modtaget din økologicertificering, er du ikke omfattet af "anses for at opfylde"-reglen. Du skal derfor opfylde GLM-reglerne som hidtil for ikke at risikere nedsettelse af landbrugsstøtte under konditionalitet. Dette gælder også, selvom du har indgivet en ansøgning om økologicertificering og eventuelt er blevet kontrolleret, men endnu ikke har modtaget certifikatet.

Hvis du mister din certificering som økolog, vil du for at undgå sanktioner skulle opfylde GLM-kravene i konditionalitetsbekendtgørelsen på alle dine arealer fra datoen for tilbagekaldelse af certificeringen.

- **Hvad betyder det, at økologer anses for at overholde kravene?**

At du som certificeret økolog anses for at opfylde GLM 1 samt GLM 3-7 indebærer, at du per definition ikke kan anses for at overtræde de nævnte GLM-krav. Du vil derfor ikke blive kontrolleret og sanktioneret for overtrædelser af kravene på dine økologiske arealer og arealer under omlægning til økologi.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/848 af 30. maj 2018 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 834/2007

For GLM 1 om opretholdelse af andelen af permanente græsarealer i Danmark indebærer ændringen ikke aktuelt nogen forskel for dig som landbruger. Dette skyldes, at restriktioner i arealanvendelsen under GLM 1 først aktiveres ved et nærmere angivet fald i andelen af permanent græs på landsplan.

For GLM 3 om forbud mod afbrænding af afgrødestub på omdriftsarealer, GLM 4 om bræmmer på 3 meter langs søer og vandløb, GLM 5 om pløjeforbud på jorderosionsfølsomme områder samt GLM 6 om jorddække efter høst og i vinterhalvåret vil du som certificeret økolog automatisk blive anset for at overholde de nævnte GLM-krav på de omfattede arealer, dvs. økologiske arealer og arealer under omlægning til økologi. Der vil derfor ikke blive kontrolleret og sanktioneret for overtrædelser af GLM-kravene på de nævnte arealer.

For GLM 7 om afgrøderotation har ”anses for at opfylde”-reglen for økologer også været gældende hidtil. Hvis du både har økologisk og konventionelt dyrkede arealer, er det kun det økologisk dyrkede areal, der anses for at opfylde kravet. Det økologisk dyrkede areal omfatter også arealer under omlægning til økologi. Det konventionelt dyrkede areal er fortsat omfattet af GLM 7. Dette gælder både kravet om årligt sædskifte på 35 pct. af omdriftsarealet og forbuddet mod dyrkning af samme afgrødekategori på samme omdriftsareal mere end tre kalenderår i træk.

At du per automatik anses for at overholde visse GLM-krav berører ikke andre krav i lovgivningen. Du vil således fortsat skulle overholde eksempelvis forbuddet mod afbrænding af halm og forbuddet mod gødskning i bræmmer på to meter langs søer og vandløb. Sidstnævnte forbud er desuden omfattet af konditionalitet (jf. LF-krav 2.10), og overtrædelser kan således fortsat sanktioneres med nedsættelse af landbrugsstøtten.

- **Har reglen om, at økologer automatisk opfylder bl.a. GLM 4-kravet, betydning for, hvilke arealer man kan søge økologisk arealstøtte på?**

Selvom økologer automatisk anses for at opfylde GLM 4-kravet, ændrer det ikke ved, at der ikke udbetales tilskud under bio-ordningen Økologisk Arealstøtte til 3-metersbræmmer omfattet af GLM 4. Du kan indtegne 3-metersbræmmerne som en del af marken, og så trækker vi dem fra det tilskudsberettigede areal ifm. sagsbehandlingen.